

Powiatowy Urząd Pracy w Limanowej

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych za I półrocze 2010r.

Limanowa, październik 2010 r.

Wstęp:

Nowy etap w dziejach Polski zapoczątkowany u progu lat 90-tych ubiegłego wieku, nakreślił głębokie zmiany we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego naszego kraju. Proces transformacji ustrojowej wywołał istotne a zarazem dotkliwe zmiany w sferze zatrudnienia i rynku pracy. Nieznane w Polsce powojennej zjawisko bezrobocia, stało się rzeczywistym problemem i zagrożeniem społecznym.

Celem ograniczenia tego problemu obok wzrostu ilości miejsc pracy, niezbędne jest prowadzenie prawidłowej polityki rynku pracy. Dlatego też dla właściwej jej realizacji stosuje się różnorodne instrumenty adekwatne do zakładanych celów. Jednym z ważniejszych instrumentów jest sprawny system informacyjny, którego elementem jest monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Niniejszy raport będzie sprawozdaniem z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych za **I półrocze 2010r.** w powiecie limanowskim.

1. Cel opracowania

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych skupia popyt i podaż siły roboczej w przekroju zawodów. Analiza wspomnianych zawodów służy jako źródło informacji do :

- ❖ właściwego planowania i prowadzenia działań w zakresie przeciwdziałaniu bezrobociu przez samorządy gminne , samorząd powiatowy oraz instytucje i organizacje zajmujące się:
  - problematyką bezrobocia,
  - inspirowanie i organizowanie kierunków szkoleń i przekwalifikowań dla osób bezrobotnych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
  - planowania poziomu i kierunków kształcenia oraz przekwalifikowania zawodowego dostosowanego do potrzeb rynku pracy,
  - doskonalenia jakości usług rynku pracy w zakresie pośrednictwa i poradnictwa zawodowego , poprzez udostępnianie informacji w zakresie zawodów poszukiwanych przez pracodawców oraz zawodów, na które wygasa zapotrzebowanie

2. Podstawa opracowania

Powołując się na ustawę z dnia 20.04.2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy / Dz. U. Nr 69 z 2008r. poz.415/, oraz na zapis art. 9 ust. 1 pkt 9, który stanowi że do samorządu powiatowego w zakresie polityki rynku pracy między innymi należy : „opracowanie analiz i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz dokonywanie ocen dotyczących rynku pracy na potrzeby powiatowej rady zatrudnienia oraz organów zatrudnienia.”

Analiza monitoringu sporządzona jest na podstawie metodologii opracowanej przez Zdzisława Sadowskiego zawartej w „Zaleceniach metodycznych do prowadzenia monitoringu zawodów nadwyżkowych i deficytowych”.

3. Metodologia opracowania

Raport opracowany został w oparciu o sprawozdawczość półroczną sporządzoną dla potrzeb Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz aplikację monitoringu zawodów (strona internetowa <https://mz.praca.gov.pl>).

Celem niniejszego opracowania jest przedstawienie sytuacji na lokalnym (powiatowym) rynku pracy oraz wskazanie kierunków zmian w systemie kształcenia oraz potrzeb pracodawców w zakresie pozyskiwania określonego rodzaju specjalistów, pracowników określonej branży.

Informacje zgromadzone zostały na podstawie sprawozdań :

- miesięcznych – MGIP-01 „Sprawozdanie o rynku pracy ”,
- półrocznych :

Załącznik 2 „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy”,

Załącznik 3 „ Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności”,

- wskaźnik struktury bezrobotnych według zawodów (grup zawodów),
- wskaźnik struktury bezrobotnych według PKD,
- wskaźnik struktury ofert pracy według zawodów (grup zawodów),
- wskaźnik struktury ofert pracy według PKD,
- wskaźnik zawodów generujących długotrwałe bezrobocie.

4. Analiza bezrobocia wg zawodów

Powiat limanowski charakteryzuje wysoki poziom bezrobocia w województwie małopolskim. Według danych statystycznych na koniec czerwca 2010r. stopa bezrobocia ogólnie w kraju wynosiła 11,6% , w województwie małopolskim – 9,6%, natomiast w powiecie limanowskim stopa bezrobocia oscylowała w granicach **18,3 %** .

W porównaniu do końca ubiegłego roku nastąpił spadek o 0,2 punkty procentowe. Na dzień 30.06.2010r. w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Limanowej pozostawało 8811 osób bezrobotnych, w tym 4026 osób to kobiety bezrobotne. Jest to zjawisko niespotykane w naszym rejonie aby mężczyźni stanowili przeszło połowę osób bezrobotnych. Praktycznie sytuacja taka zaistniała po raz pierwszy od momentu prowadzenia monitoringu. Tradycyjnie już największe bezrobocie występuje w gminach : Limanowa 1875 osób w tym 977 kobiet, Mszana Dolna, gmina – 1111 osoby, w tym 598 kobiet oraz w mieście Limanowa – 1065 osób w tym 545 kobiet. W stosunku do końca roku poprzedniego tj. 2009r. nastąpił spadek liczby osób bezrobotnych – ogółem o 79 osób.

Przedstawione dane w niżej podanej tabeli wykazują, że nadal najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowią osoby bez kwalifikacji zawodowych – 1420, w tym 839 kobiet.

Jest to grupa obejmująca przede wszystkim osoby z wykształceniem niepełnym podstawowym, podstawowym / w większości są to osoby po 50-tym roku życia i mniejszość narodowa – Romowie/, gimnazjalnym oraz osoby posiadające wykształcenie średnie ogólnokształcące, ogólnokształcące profilowane, nieudokumentowane żadnymi kwalifikacjami zawodowymi typu: kursy kwalifikacyjne, dyplomy i certyfikaty uprawniające do wykonywania zawodu. Zatem najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowią osoby bez jakichkolwiek kwalifikacji i kompetencji zawodowych.

Następną grupę pod względem liczebności osób bezrobotnych stanowią osoby posiadające wykształcenie w zawodzie sprzedawca – 748 osoby, w tym 666 kobiet. Zawód ten od dłuższego czasu należy do najbardziej fluktuujących. Przyczyną tak dużej rotacji prawdopodobnie jest niedostosowanie posiadanych umiejętności zawodowych osób podejmujących pracę w tym zawodzie do oczekiwań i potrzeb pracodawcy. Obecnie osoba podejmująca pracę jako sprzedawca musi znać podstawowe zasady obsługi komputera i kasy fiskalnej. Ponadto pracodawcy wymagają często od pracowników dużego zdyscyplinowania i dyspozycyjności. Za tym stwierdzeniem przemawia również fakt, że wśród zgłoszonych wolnych miejsc pracy w pierwszym półroczu 2010r. to oferty dla sprzedawców – 218. W pierwszej dziesiątce zawodów o najliczniejszych napływach do

bezrobocia w okresie I półrocza 2010r. są : osoby bez zawodu, sprzedawca, murarz, ślusarz, kucharz, krawiec, asystent ekonomiczny, robotnik budowlany, robotnik gospodarczy i szwaczka.

Analiza bezrobotnych wg zawodów (grup zawodów), najczęściej reprezentowanych przez bezrobotnych

Lp	Kod Zawodu	Nazwa Zawodu	Bezrob. ogółem	W tym				
				Kobiety	Do 12 m-cy od dnia ukończenia nauki		Powyżej 12 m-cy	
					Razem	Kobiety	Razem	Kobiety
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	000000	Bez zawodu	1420	839	148	106	136	85
2	522107	Sprzedawca	748	666	8	7	354	326
3	712102	Murarz	346	1	4	0	108	1
4	722204	Ślusarz	295	10	1	0	114	6
5	512201	Kucharz	234	211	1	0	133	126
6	743304	Krawiec	211	210	0	0	128	127
7	341902	Asystent ekonomiczny	191	154	40	27	51	41
8	931301	Robotnik budowlany	176	0	2	0	61	0
9	914103	Robotnik gospodarczy	172	61	2	1	88	34
10	743604	Szwaczka	147	145	0	0	90	90
11	5123002	Kelner	138	127	4	3	79	77
12	932104	Robotnik pomocniczy w Przemysle przetwórczym	134	86	0	0	73	54
13	419101	Pracownik biurowy	116	106	4	4	47	46
14	742204	Stolarz	116	2	0	0	38	0
15	311502	Technik mechanik	110	4	13	0	20	2
16	241102	Technik żywienia i gosp. domowego	107	81	14	2	13	12
17	712301	Cieśla	84	0	0	0	31	0
18	241102	Ekonomista	83	71	2	1	29	25
19	311204	Technik budownictwa	83	7	7	0	12	2
20	343101	Pracownik administracji /Technik administracji/	83	79	2	1	26	25

Analizując strukturę bezrobotnych wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy w wybranych działach gospodarki, tradycyjnie w naszym rejonie najwięcej osób wg stanu na dzień 30.06.2010r. pracowało w sektorach : dokładne dane ukazuje niżej podana tabela.

Bezrobotni oraz zgłoszone oferty pracy wg sekcji PKD

Wyszczególnienie	Ogółem	% w stosunku do ogólnej liczby bezrobotnych	Oferty zgłoszone za I półrocze 2010
Handel hurtowy i detaliczny: naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle	1289	14.6	334
Przetwórstwo przemysłowe	1185	13.4	367
Budownictwo	1175	13.3	196
Dział. Związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	291	3.3	37
Administracja publiczna i obrona narodowa: obowiązkowe zabezpieczenie społeczne	241	2.7	285
Gospod. domowe zatrudnia pracowników. Produkuje wyroby i świadczy usługi na własne potrzeby	230	2.6	0
Transport gospodarka magazynowa	193	2.2	37
Edukacja	163	1.8	63
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	160	1.8	77
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	112	1.3	9
Pozostała działalność usługowa	111	1.3	49
Działalność profesjonalna, nauka i technika	90	1.0	58
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	85	1.0	36

Sytuacja powyższa spowodowana jest istnieniem dużej ilości małych przedsiębiorstw typu rodzinnego, krótkotrwałym okresem zatrudniania osób przez pracodawców oraz dużą rotacją pracowników.

Bardzo duża liczba bezrobotnych nie posiada stażu pracy lub jest on bardzo krótki. Szczególnie widoczne jest to wśród osób młodych kończących szkoły.

W dalszej części opracowanego raportu z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych zamieszczono tabele, które przedstawiają :

- bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w powiecie limanowskim na koniec I półrocza 2010r. roku - T- I/ P-9,
- struktura bezrobocia i ofert pracy według PKD w powiecie limanowskim na dzień 30.06.2010r. – T- I/ P – 9a
- napływ bezrobotnych wg zawodów w powiecie limanowskim na 30.06.2010 /kod sześciocyfrowy/ - T - I/ P-2
- Oferty pracy wg zawodów w powiecie limanowskim na 30.06.2010r /kod sześciocyfrowy/ - T – I/ P – 3.

5. Analiza ofert pracy :

Kolejnym zagadnieniem, które zostanie przeanalizowane i przedstawione to problem zgłaszanych ofert pracy przez pracodawców . Ponieważ wielu pracodawców nie zgłasza informacji o wolnych miejscach (etatach) pracy, dlatego nasz rejestr nie odzwierciedla wszystkich wolnych miejsc pracy na lokalnym rynku. Sporo ofert nie trafia do statystyk tut. urzędu , szczególnie te w których oczekiwania co do wiedzy , umiejętności i doświadczenia potencjalnych kandydatów są bardzo wysokie. Często pracodawcy nie są zainteresowani współpracą z Urzędem Pracy w zakresie pośrednictwa pracy i dlatego nie zgłaszają wolnych miejsc pracy.

W pierwszym półroczu 2010 roku w PUP w Limanowej zostało zgłoszonych 1638 ofert pracy /w tym subsydiowanych 1121, zwykłych 517, oraz dodatkowo 129 zamiejscowych/ . Oferty pracy spoza terenu powiatu limanowskiego stanowią 7,8% wszystkich ofert. Natomiast największy udział wśród ofert z terenu powiatu stanowiły oferty pracy z Miasta Limanowa – 47,1%, a naprzeciw ległym biegunie czyli najmniej ofert zgłoszonych było z Gminy Niedźwiedź.

Wśród zgłoszonych ofert pracy, najwięcej było w zawodach: sprzedawca, pracownik biurowy i administracyjny, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym i robotnik gospodarczy oraz robotnik budowlany. Na uwagę zasługuje fakt, że najczęściej poszukiwane profesje dotyczą zawodów najbardziej liczebnych pod względem zarejestrowanych osób bezrobotnych .

Niepokojąca sytuacja występuje w zawodach związanych z rolnictwem, np: technik rolnik , rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej, w zawodach tych brak jest ofert. Coraz więcej natomiast osób z podobnymi kwalifikacjami przybywa w ewidencji tut. Urzędu. Niektóre szkoły średnie tworzą dodatkowe oddziały o profilu rolnym - przybywa więc absolwentów tych szkół. Fakt ten wynika z sytuacji , że w powiecie limanowskim dominują drobne gospodarstwa rolne obsługiwane przez całe rodziny i nikt nie rekrutuje pracowników. Również w zawodach związanych z rybołówstwem , górnictwem i hutnictwem nie występują oferty pracy , ale też praktycznie – brak jest osób bezrobotnych w rejestrze tutejszego urzędu o podobnych kwalifikacjach. Podobna sytuacja występuje w zawodach związanych z służbą zdrowia, gdzie nadal brak jest większej ilości ofert pracy. Analizując zgłoszenia wolnych miejsc pracy z poprzednich lat i porównując je z aktualnymi ofertami, można zauważyć pozytywne zjawisko w zakresie zmiany struktury ofert pracy. Coraz częściej ukazują się oferty w zawodach ogólnobudowlanych. Natomiast oferty

zgłoszone w zawodach administracji publicznej to najczęściej subsydiowane miejsca pracy. Jest to dogodna forma aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i chętnie z takiej pomocy korzystają pracodawcy.

Poniżej sporządzone tabele przedstawiają napływ ofert w zawodach oraz oferty w poszczególnych sektorach gospodarki.

Napływ ofert do PUP Limanowa w I półroczu 2010r, wg zawodów

Lp	Kod grupy	Nazwa zawodu	Oferty pracy
1	522107	Sprzedawca	218
2	419101	Pracownik biurowy	174
3	419101	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	165
4	914103	Robotnik gospodarczy	120
5	343101	Pracownik administracyjny	115
6	931301	Robotnik budowlany	86
7	832302	Kierowca samochodu ciężarowego	38
8	722204	Ślusarz	33
9	411101	Sekretarka	27
10	931203	Robotnik drogowy	25

Napływ ofert do PUP Limanowa w I półroczu 2010r wg sektora gospodarki:

Lp	Sektor	Liczba ofert pracy	
		I-półrocze 2010r.	na 31.12.2009r.
1	Przetwórstwo przemysłowe	367	232
2	Handel	334	218
3	Administracja publiczna i obrona narodowa	285	216
4	Budownictwo	196	77
5	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	77	61
6	Edukacja	63	40
7	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	58	39

Z wyżej przedstawionych danych wynika , że oferty zgłoszone w przetwórstwie przemysłowym to 22,4 % w stosunku do ogólnej liczby ofert zgłoszonych w pierwszym półroczu 2010r, następnie handel – 20,4 % oraz administracja publiczna – 17,4 %. Specyfika kształcenia i przedstawiania ofert pracy w takiej kolejności związana jest z tworzeniem nowych miejsc pracy poprzez otwieranie małych jednoosobowych często rodzinnych punktów usługowych w wymienionych sektorach głównie handlu oraz uruchamianiem subsydiowanych form zatrudnienia przez sektor publiczny.

6 Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych :

Cytowana na wstępie ustawa a dnia 20.04.2004r. kładzie szczególny nacisk na rozwój i doskonalenie monitoringu. W związku z powyższym Powiatowy Urząd Pracy w Limanowej na szeroką skalę śledzi i monitoruje wszystkie poczynania i ruchy kadrowe w istniejących zakładach pracy oraz kierunki kształcenia w jednostkach edukacyjnych i oświatowych.

Realizując dyspozycję wynikającą z art.9 ust. 1 pkt. 9 wspomnianej ustawy, systematycznie od 2005r. sporządzany jest monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Zawód deficytowy jest rozumiany jako zawód w których występuje na rynku pracy większa ilość wolnych miejsc pracy niż liczba osób bezrobotnych w tym zawodzie . Natomiast przez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób bezrobotnych w tym zawodzie.

Dla wychwycenia i ukazania tych zawodów obliczany jest wskaźnik **nadwyżki – deficytu** w danym zawodzie wyliczony jako: średnie miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I-półroczu 2010r. oraz udział średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w stosunku do pierwszego półrocza 2010r.

Najmniejszą wartość wskaźnika to 0 - dla zawodów , w których nie ma żadnych ofert pracy , największe - brak jest górnej granicy .

Wskaźnik intensywności nadwyżki deficytu zawodów liczony według grup zawodów kodu dwu, cztero i sześciocyfrowego- wzór (W_k) , przy czym przyjęto, że zawody o wskaźniku :

$w_{n,II}^k < 0,9$	to zawody nadwyżkowe
$0,9 \leq W_{n,II}^k \leq 1,1$	to zawody zrównoważone / wykazujące równowagę na rynku pracy/
$W_{n,II}^k > 1,1$	to zawody deficytowe

W związku z analizą 644 profesji, które były podstawą opracowania monitoringu zawodów nadwyżkowych i deficytowych /Tabela T- I/P- 4, wg kodu sześciocyfrowego/ stwierdzono, że w grupie zawodów **deficytowych**, których wartość wskaźnika intensywności deficytu wynosi więcej niż 1,1 zweryfikowano 97 zawody, w tym 68 o **maksymalnym** pułapie deficytu.

Natomiast w grupie zawodów **nadwyżkowych**, w których wskaźnik jest mniejszy niż współczynnik 0,9 charakteryzują się zróżnicowaną gamą zawodów. W I-półroczu 2010r. wykazano 512 zawody w tym 440 posiadają zerowy wskaźnik intensywności, czyli zero ofert i zero osób bezrobotnych rejestrujących się w okresie sprawozdawczym. Pozostała ilość posiada niewielki wskaźnik powyżej skali 0.0000, i jest ich - 72.

W grupie tzw. **zrównoważonej** znajduje się 32 zawody, czyli wskaźnik waha się od 0.9000 do 1.1000

Niżej przedstawione są dwie tabele, które przedstawiają po 30 zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Z tym, że w zawodach deficytowych wykazane są wszystkie zawody /26 pozycji/ posiadające wskaźnik powyżej 1,1 współczynnika oraz 4 zawody z maksymalnym wskaźnikiem, zawody te /sekretarz sądowy, pomocnik ciastkarza, operator myjni i pozostali myjący pojazdy i szyby/ w ubiegłym roku posiadały identyczny wskaźnik. Natomiast w nadwyżkowych ukazane są zawody posiadające jakikolwiek wskaźnik, brane są dane powyżej zera z grupy 131 zawodów.

Wykaz zawodów deficytowych

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
1	343107	Sekretarz sądowy	7,0000
2	411101	Sekretarka	6,7500
3	311104	Technik geodeta	6,0000
4	243101	Archiwista	5,0000
5	341601	Zaopatrzeniowiec	5,0000
6	348202	Bibliotekarz	5,0000
7	346103	Opiekunka środowiskowa	4,0000
8	513102	Opiekunka dziecięca	3,6667
9	514103	Kosmetyczka – technik usług kosmetycznych	3,600
10	419101	Pracownik biurowy/zawód szkolny pracownik biurowy /	3,3462
11	932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	2,8947
12	741103	Rozbieracz - wykrawacz	2,7500
13	341201	Agent ubezpieczeniowy	2,6667
14	343101	Pracownik administracyjny/zawód szkolny: Technik administracji	2,5556
15	913204	Pomoc kuchenna	2,4000
16	931203	Robotnik drogowy	2,2727
17	412104	Fakturzystka	2,0000
18	421301	Asystent usług pocztowych	2,0000
19	832301	Kierowca ciągnika siodłowego	2,0000
20	914103	Robotnik gospodarczy	1,6901
21	712401	Brukarz	1,6250
22	833401	Kierowca wózków jezdniowych	1,6000
23	921104	Pomocniczy robotnik szklarniowy	1,5000
24	812403	Tłoczarz w metalu	1,5000
25	341503	Przedstawiciel handlowy	1,5000
26	346102	Opiekun w domu pomocy społ.	1,3333
27	512301	Bufetowy /barman/	1,3333
28	343201	Księgowy /samodzielny/	1,1818
29	829190	Pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	1,1667
30	213201	Programista	max

Wykaz zawodów nadwyżkowych

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
1	422201	Recepcjonistka	0,8571
2	514102	Fryzjer, technik usług fryzjerskich	0,8333
3	522107	Sprzedawca	0,7148
4	322601	Technik farmaceutyczny	0.7143
5	832302	Kierowca samochodu ciężarowego	0,7170
6	621106	Ogrodnik – uprawa pod osłonami	0.6667
7	412190	Pozostali pracownicy do spraw finansowo-statystycznych	0,6667
8	931301	Robotnik budowlany	0.6056
9	412102	Asystent rachunkowości	0,5714
10	821206	Operator urządzeń wytwórczych mieszanek betonowych	0,5000
11	413390	Pozostali pracownicy do spraw transportu	0.5000
12	422103	Pracownik biura podróży	0.5000
13	341990	Pozostali pracownicy do spraw finansowych i handlowych	0.5000
14	322905	Ratownik medyczny	0.5000
15	311801	Grafik komputerowy	0.5000
16	311401	Technik elektronik	0.5000
17	222105	Inżynier rolnictwa	0.5000
18	214790	Inżynier geodeta – kataster i gospodarka nieruchomościami	0.5000
19	916201	Robotnik placowy	0.4286
20	712201	Betoniarz	0.4286
21	722304	Tokarz	0.4091
22	421102	Kasjer handlowy	0.4000
23	342204	Spedytor: Technik spedytor	0,4000
24	713302	Tynkarz	0.4000
25	223903	Fizjoterapeuta	0.3750
26	244401	Psycholog	0.3333
27	311101	Laborant chemiczny	0.3333
28	621201	Ogrodnik terenów zielonych	0.3333
29	743702	Tapicer	0.3333
30	821103	Operator maszyn do obróbki skrawania	0.3333

Analizując przedstawione zawody w obu tabelach należy stwierdzić, że współczynnik intensywności tak w zawodach nadwyżkowych jak również w deficytowych w stosunku do lat poprzednich wzrasta. Oznacza to: w przypadku zawodów deficytowych wzrasta zapotrzebowanie na osoby wykwalifikowane w danym kierunku, a więc jest większe zapotrzebowanie niż osób wysoko wyspecjalizowanych. Natomiast w zawodach

nadwyżkowych jest mniejsze zapotrzebowanie niż chętnych do podjęcia pracy w konkretnym zawodzie mimo, że osoby posiadają odpowiednie i kierunkowe kwalifikacje.

Szczegółowe dane ukazują tabele przedstawione w załączniku, a przedstawione zestawienia pozwolą każdemu zainteresowanemu samodzielnie odnaleźć interesujące go informacje. :

- zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie limanowskim w I-półroczu 2010r. wg kodu sześciocyfrowego – T – I/ P – 4,
- ranking zawodów * deficytowych i nadwyżkowych w powiecie limanowskim w I-półroczu 2010r. wg kodu dwucyfrowego – T – I / P –5,
- ranking zawodów* deficytowych i nadwyżkowych w powiecie limanowskim w I-półroczu 2010r. wg kodu czterocyfrowego : T – I / P – 6,
- ranking zawodów * generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie limanowskim w półroczu 2010r wg kodu dwucyfrowego – T – I/ P – 7,
- ranking zawodów* generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie limanowskim w I-półroczu 2020r, - T – I/ P- 8.

Wnioski:

- Wdrożony monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwala na
- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy
  - stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur kwalifikacyjnych w układzie lokalnym
  - określenie odpowiednich kierunków szkolenia osób bezrobotnych a tym samym zapewniając większą efektywność organizowanych szkoleń.
  - bieżącą korektę poziomu struktury i treści kształcenia zawodowego
  - usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
  - usprawnienie pośrednictwa pracy poprzez uzyskanie informacji o planowanych przez pracodawców wolnych miejscach pracy
  - udzielenie odpowiedzi na które zawody na terenie naszego powiatu istnieje zapotrzebowanie i popyt.
  - ukazanie zawodów, które występują na rynku nadwyżkowo

Analizując sporządzany od pięciu lat monitoring w powiecie limanowskim, można pokusić się o przedstawienie kilku uwag, jak również propozycji pewnych zmian na przyszłość.

1. Znaczna część osób bezrobotnych to osoby bez zawodu, z podstawowym wykształceniem lub z wykształceniem ogólnym, nie posiadające żadnej specjalizacji czy kwalifikacji zawodowych. Dla osób tych konieczne jest organizowanie specjalnych kursów i programów aktywizacyjnych, w wyniku których uzyskają lub uzupełnią swoje kwalifikacje.
2. Zauważa się wzrost zatrudnienia w takich dziedzinach jak usługi i handel. Są to symptomy rozwoju mikroprzedsiębiorstw tj .nowopowstałych, często rodzinnych punktów usługowych lub handlowych.
3. Coraz więcej młodych osób decyduje się na otwieranie własnej działalności gospodarczej. Decyzje te podyktowane są: brakiem „dobrej” oferty pracy oraz możliwością skorzystania z jednorazowej bezzwrotnej dotacji finansowej, przyznawanej przez Urząd Pracy oraz obniżonymi kosztami (m.in. ZUS). Powstają więc nowe zakłady pracy, co napawa nadzieją że liczba nowych miejsc pracy wzrośnie.
4. Największa rotacja występuje w zawodzie sprzedawca tj. najczęściej bezrobotnych i najczęściej zgłoszonych ofert pracy. Sytuacja ta powtarza się systematycznie od kilku lat. Zaznaczyć jednak należy, że osoby młode, dyspozycyjne oraz kończące edukację w tym zawodzie częściej znajdują odpowiednią ofertę i podejmują pracę.
5. Występują zawody, w których nie zgłoszono żadnego zapotrzebowania ale również brak osób bezrobotnych o podobnych kwalifikacjach i doświadczeniu. Mowa jest o typowych zawodach przemysłowych, czyli hutnictwie i górnictwie oraz o zawodach związanych z żegluga i połowem ryb. Wiadomo, że w regionie naszym brak jest przemysłu i warunków do żeglugi przemysłowej, a więc zawody te nie mogą być zgłaszane w ofertach, czyli można uznać je jako zawody „**martwe**” w naszym regionie.
6. W związku z dużą stopą bezrobocia w naszym regionie, napływające oferty pracy to oferty przeznaczone dla osób bezrobotnych z dużym doświadczeniem zawodowym i wysokimi kwalifikacjami w danym zawodzie
7. Tutejszy Urząd systematycznie organizuje kursy i szkolenia o szerokiej gamie zawodów i specjalności. Nadrzędnym celem przy organizacji szkoleń i wyborze ich kierunków jest dostosowanie tematyki szkoleń do potrzeb osób bezrobotnych, poszukujących pracy z jednej strony, a z drugiej strony do potrzeb lokalnego rynku pracy.
8. Na szkolenia kierowane są głównie osoby z tzw. ryzyka społecznego czyli osoby: długotrwale bezrobotne, powyżej 50-roku życia, z wykształceniem podstawowym oraz bez

zawodu. Nie oznacza to, że pozostałe osoby nie mogą skorzystać z przekwalifikowania, a jedynie to, że osoby z w/w grup bezrobotnych, kierowane są na szkolenia w pierwszej kolejności.

9. Monitorując poczynania pracodawców na rynku pracy oraz ruchy służb odpowiedzialnych za edukację, jak również ukierunkowanie przekwalifikowań i szkoleń prowadzonych przez PUP można z dużą dozą optymizmu patrzeć w przyszłość i spodziewać się, że w najbliższych latach zostanie ograniczone bezrobocie wśród młodzieży, jak również osób bezrobotnych pozostających długotrwale w ewidencji PUP.
10. Analizując dane zawarte w prowadzonym monitoringu, zauważamy że na przestrzeni ostatnich lat stopa bezrobocia systematycznie maleje, wyjątek stanowi rok 2009. Wzrost stopy bezrobocia w ubiegłym roku spowodowany był ogólnoświatowym kryzysem gospodarczym. Coraz więcej też młodych osób decyduje się na rozpoczęcie własnej działalności. Powstają więc nowe zakłady pracy, co napawa nadzieją, że liczba nowych miejsc pracy wzrośnie.

Reasumując problem prowadzonej polityki na rynku pracy zmniejszania bezrobocia i przeciwdziałania jego skutkom w celu lepszego wykorzystania ogromnego potencjału pracy jakim dysponujemy są i pozostaną jednym z podstawowych zadań z jakimi urząd pracy będzie borykał się w najbliższych latach.

Sporządził :

Koordinator Zespołu
ds. Poradnictwa i Rozwoju Zawodowego

mgr Szymon Jasica

Zatwierdził :

Zastępca Dyrektora
mgr Anna Cuper

Sprawdził :

Kierownik Działu
Usług Rynku Pracy